

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 32 Victoria terrasse, Oslo

VICTORIA TERRASSE

Kommune:

0301/Oslo

Gnr./bnr.:

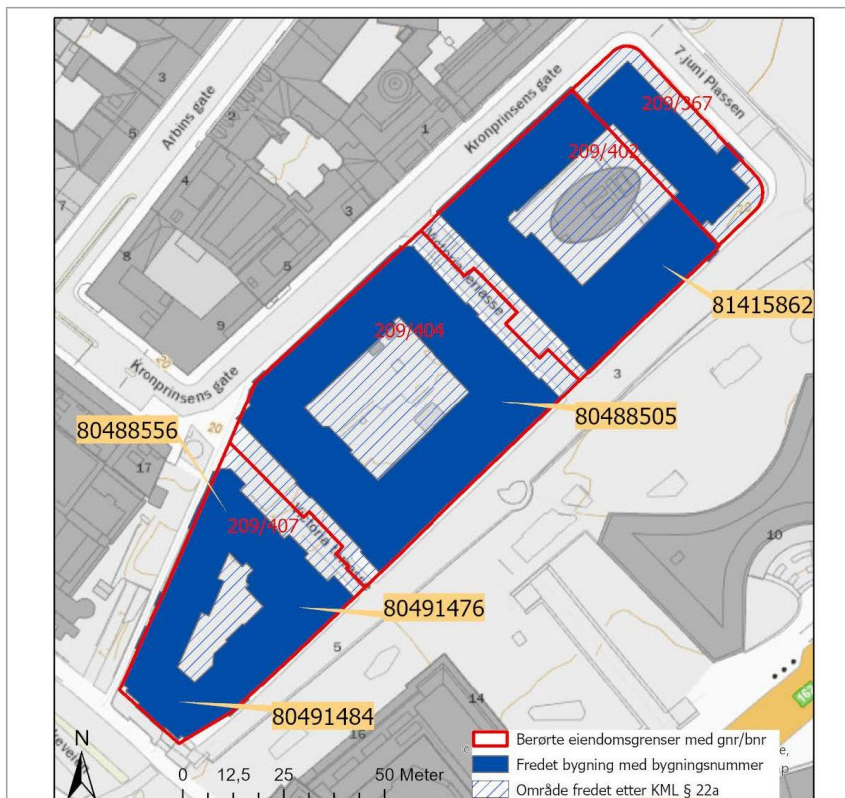
209/367, 402, 404, 407

AskeladdenID:

163380 og 163823

**Referanse til
landsverneplan:**

Kompleks 61

Omfang fredning

Bygnavn	Oppført	Bygningsnr.	Gnr./bnr.	Omfang
Nordkvartalet	1887 og 1963	81415862	209/367, 402	Eksteriør/Interiør
Midtkvartalet	1887-1890	80488505	209/404	Eksteriør/Interiør
Sydkvartalet	1884-1885	80488556, 80491484, 80491476	209/407	Eksteriør/Interiør
Forhage 7. juni plass 1	1963	-	209/367	Utomhus
Utomhus	-	-	209/402, 404, 407	Utomhus

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 32 Victoria terrasse, Oslo

Fredning kompleks

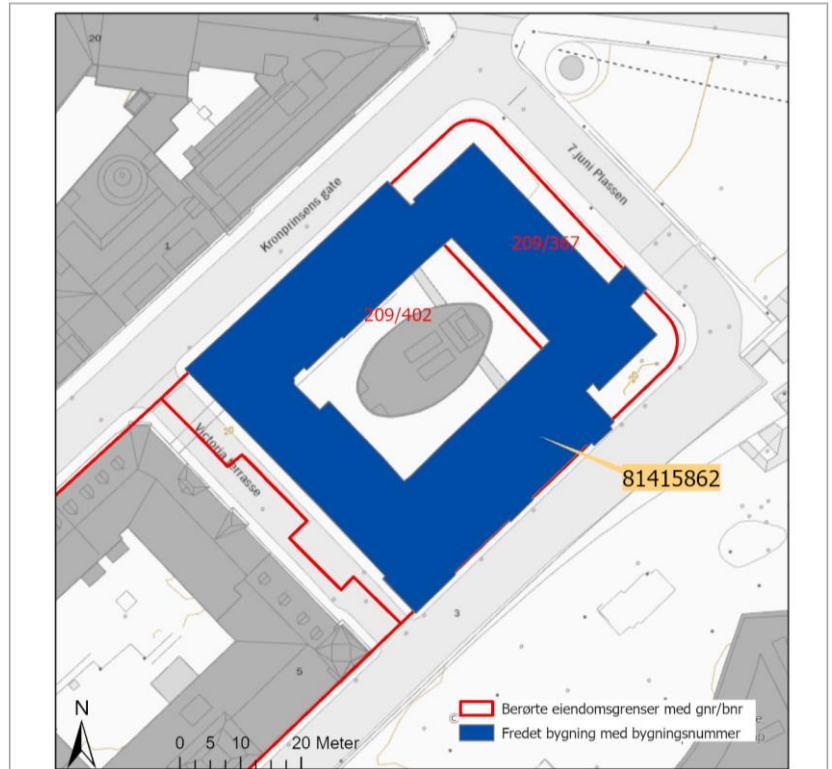
Omfang:	Fredningen omfatter bygningene og utomhus som nevnt ovenfor og vist på kart. Fredningen skal sikre enkeltbygningene, bygningenes innbyrdes sammenheng samt kulturhistoriske verdier knyttet til anlegget som helhet. Se ellers forskriftens § 32-3
Formål:	Formålet med fredningen er å sikre Victoria terrasse som et eksempel på et anlegg med tre storslagne bygårder fra slutten av 1800-tallet, som åpent eksponerer seg og dominerer bybildet i Vika. Videre har anlegget en viktig historie i den norske sentraladministrasjonens historie. Det er også knyttet viktig historie til Victoria terrasse under andre verdenskrig. Formålet med fredningen av 1963-fløyen i Nordkvartalet er å sikre et godt integrert og tidstypisk tilbygg av høy arkitektonisk kvalitet og som representerer sentraladministrasjonens bruk av anlegget. Formålet med fredning av utomhus er å sikre anleggets profil og forhage.
Begrunnelse:	Victoria terrasse har høy arkitekturhistorisk verdi som påkostet boligkompleks fra slutten av 1800-tallet. Victoria terrasse har kulturhistorisk verdi som anlegg brukt av sentraladministrasjonen i over 120 år, fra 1905. Utenriksdepartementet har holdt til her siden 1905, men også en rekke andre departementer har hatt kortere og lengre tilhold her. Victoria terrasse ble også brukt til å holde statsråd i en rekke år, i tillegg til at det har vært innredet egen statsråds- og statsministerbolig. Det var også her den norske utenriksministeren fikk overrakt meldingen om okkupasjon av Norge, fra det tyske sendebudet om morgenen 9. april 1940. Under andre verdenskrig ble Midtkvartalet brukt som hovedkvarter for Gestapo og Stapo, og ble åsted for forhør og tortur av medlemmer i den norske motstandsbevegelsen under andre verdenskrig. Her ble også holocaust i Norge planlagt og koordinert. Nordre del av Nordkvartalet, "1963-fløyen", har høy arkitektonisk verdi. Det er formålsbygget i 1963 som kontorbygg for sentraladministrasjonen, og gir hele anlegget et imponerende inngangsparti fra 7. juni plass.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 32 Victoria terrasse, Oslo

Victoria terrasse - Nordkvartalet

Bygningsnr.:	81415862
Gnr./bnr.:	209/367, 402
Oppført:	1887 og 1963
AskeladdenID:	163380-1, 163823-1
Referanse til landsverneplan:	Bygning 49 Kompleks 61

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

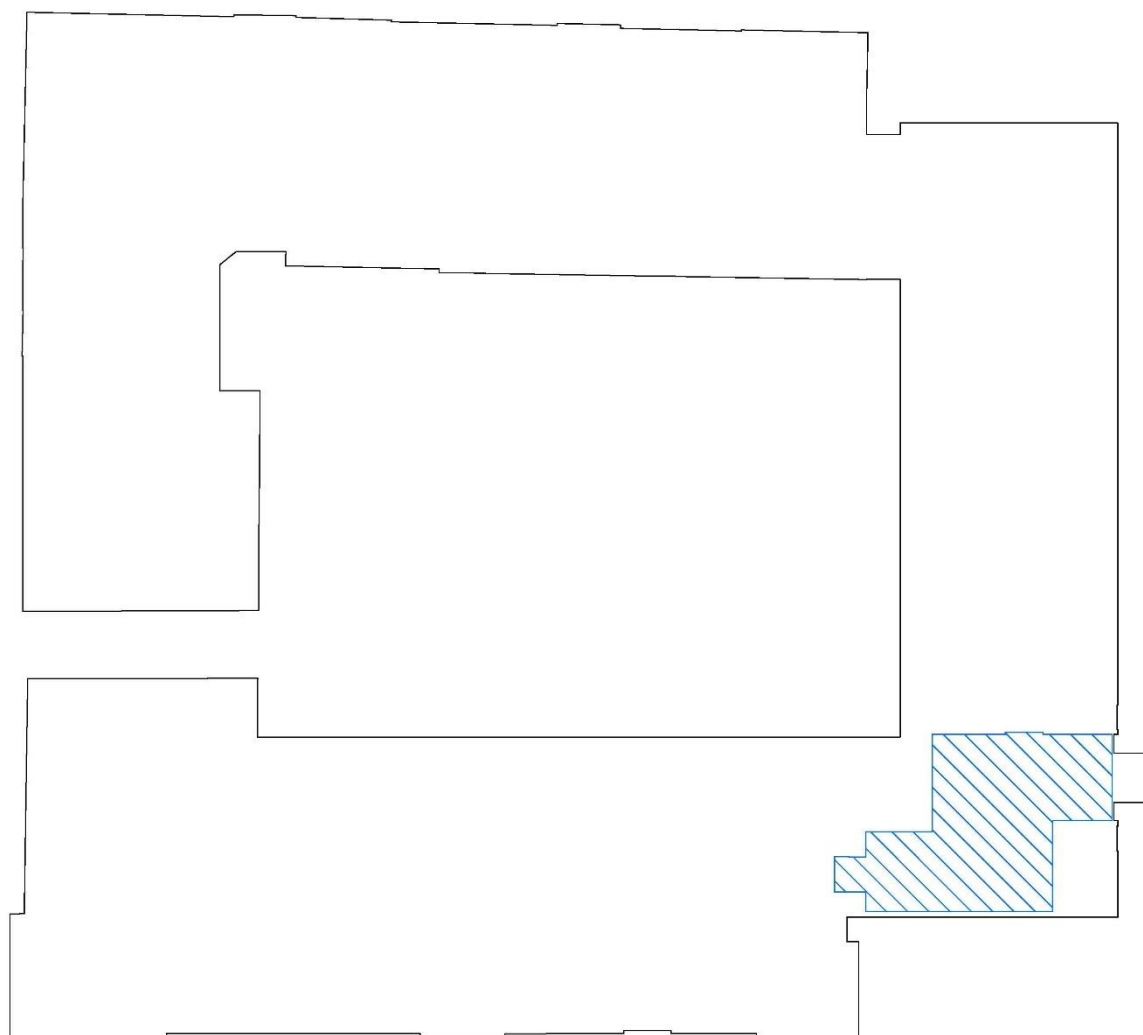
Kapittel 32 Victoria terrasse, Oslo

Fredning bygning

- Omfang:** Fredningen omfatter Nordkvartalets og 1963-fløyens eksteriør samt deler av interiør. Fredningen av eksteriøret omfatter ikke fasadene mot bakgården i sør, øst og vest (1887-bygget), mens bakgårdsfasaden i 1963-fløyen er omfattet av fredningen. Rotunden fra 1990-tallet i bakgården er ikke omfattet av fredningen. Fredningen av interiør omfatter inngangspartiet og hovedtrappeløpet i 1963-fløyen gjennom alle etasjer. Fredningen inkluderer hovedelementer som opprinnelig konstruksjon, fasadekomposisjon, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, piper og detaljer som skilt og dekor mv. Fredningen av interiør omfatter heisfronter, opprinnelige overflatematerialer og fargebruk og opprinnelige interiørelementer som lysarmaturer og rekkverk. Fast inventar som skap mv. er fredet som del av interiøret. Omfanget av interiørfredningen er markert på plantegning. Se ellers forskriftens § 32-3.
- Formål:** Formålet med fredningen er å sikre Nordkvartalet i Victoria terrasse som et storslagent kvartal og del av et sammenhengende boligkompleks fra slutten av 1800-tallet og som en viktig ramme for deler av sentraladministrasjonens historie. Formålet med å frede fløyen fra 1963 mot 7. juni plass er å sikre en arkitektonisk særpreget bygning med sitt eget formspråk, men som samtidig underordner seg Victoria terrasse. Totalt utgjør dette et representativt bolig- og kontorbygg med en viktig rolle i sentraladministrasjonens historie. Formålet med fredningen er å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater. Formålet med fredningen av interiør er å opprettholde opprinnelig rominndeling med opprinnelige og eldre bygningsdeler, overflater og materialbruk, belysning, armaturer og detaljer, samt fast inventar. Se ellers forskriftens § 32-3.
- Begrunnelse:** Nordkvartalet har høy arkitekturhistorisk verdi som del av Victoria terrasse. Det påkostede boligkomplekset fra slutten av 1800-tallet har også spilt en viktig rolle i sentraladministrasjonens historie. Den formålsbygde nordfløyen fra 1963 for sentraladministrasjonen har høy arkitektonisk verdi med god materialkvalitet i fasader og innvendige publikumsarealer i inngangspartiet og hovedtrapperommet. Fløyen kompletter Nordkvartalet etter skadene det fikk under de alliertes bombing av Victoria terrasse under andre verdenskrig. Bygningen har spilt en meget viktig rolle i norsk offentlig forvaltning og har vært uløselig knyttet til Utenriksdepartementet.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

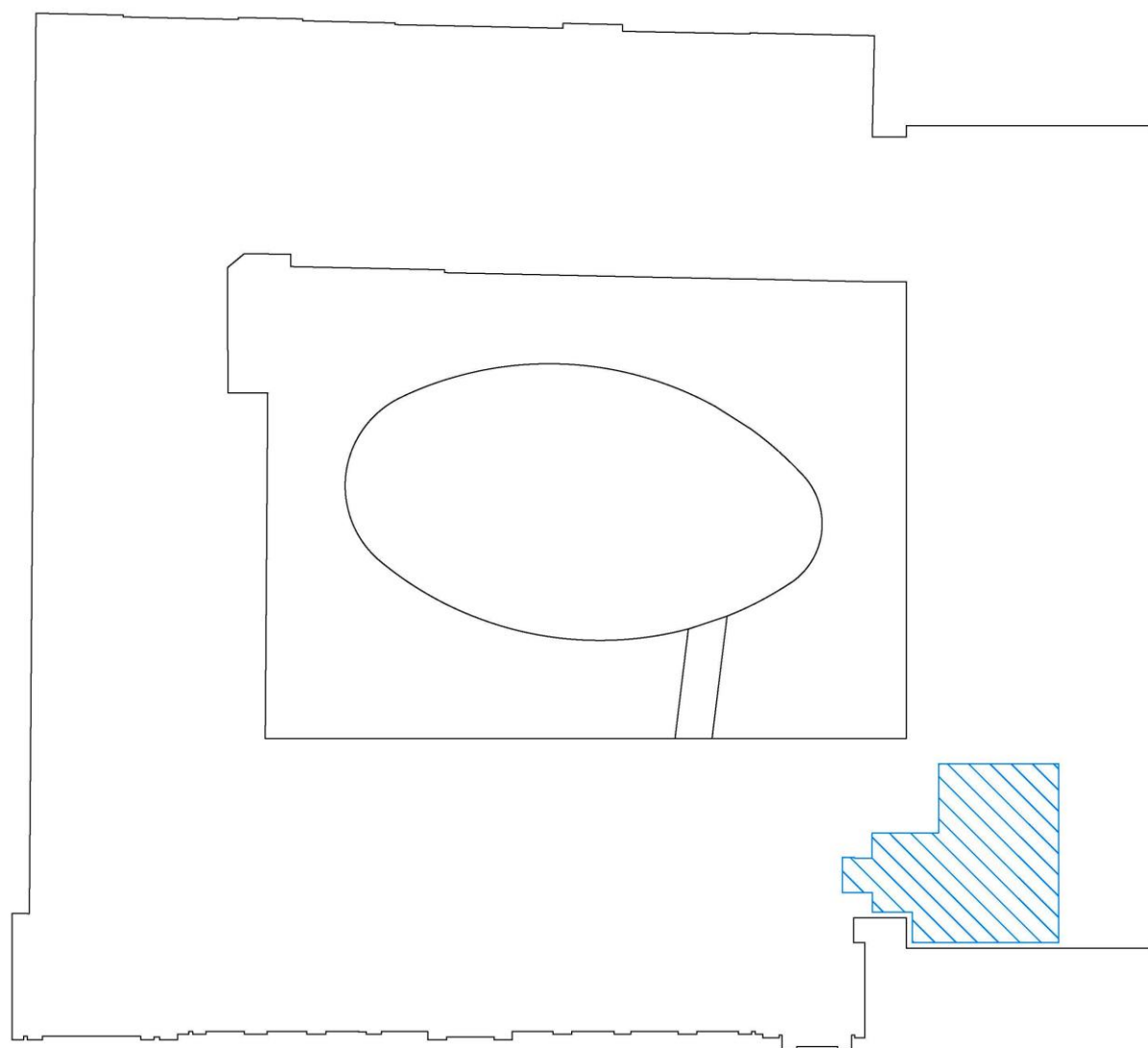
Kapittel 32 Victoria terrasse, Oslo

Plantegning Nordkvartalet 1. etasje. Omfang interiørfredning er markert med blå skravur. Opphavsrett: Statsbygg.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

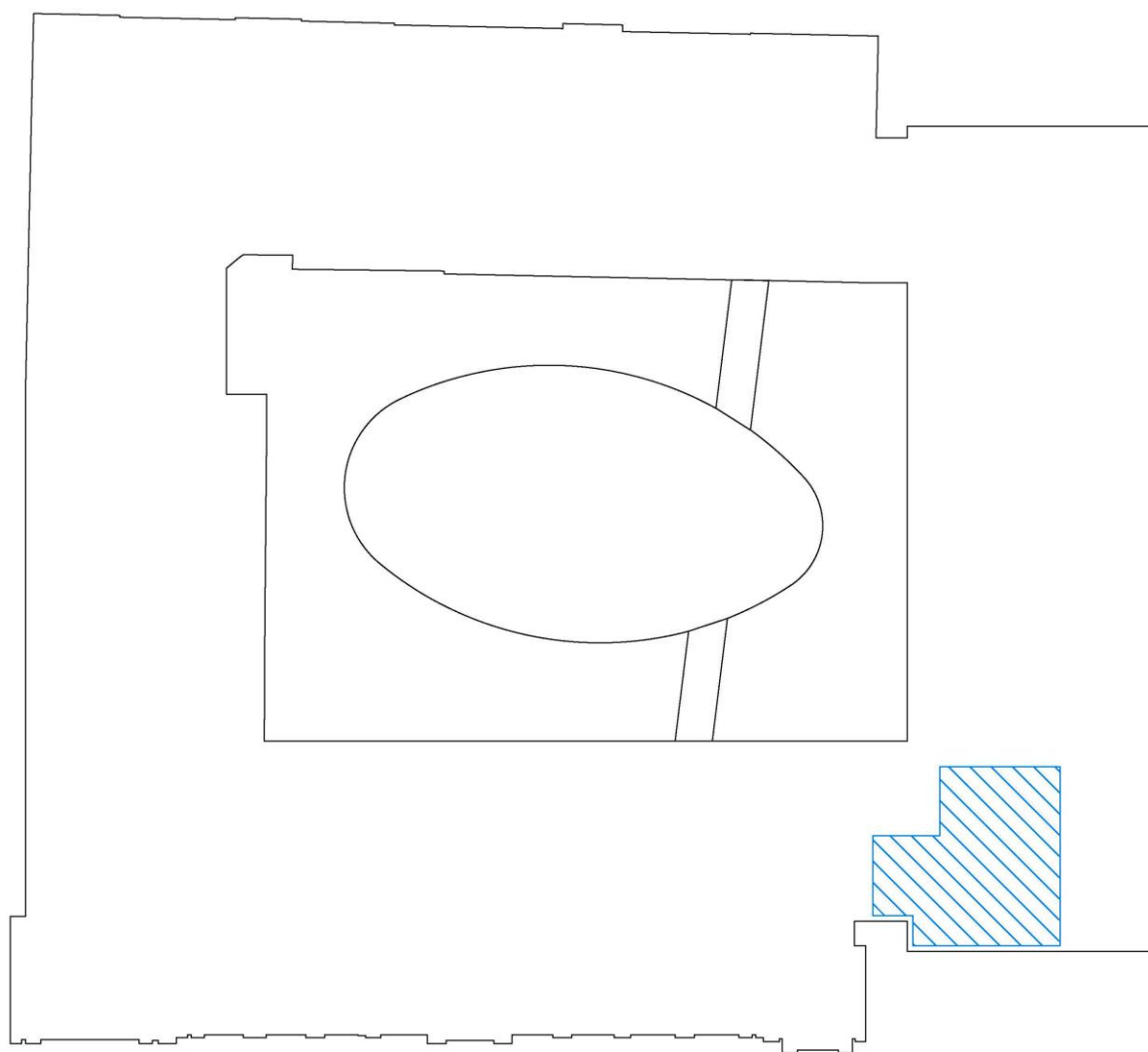
Kapittel 32 Victoria terrasse, Oslo

Plantegning Nordkvartalet 2. etasje. Omfang interiørfredning er markert med blå skravur. Opphavsrett: Statsbygg.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

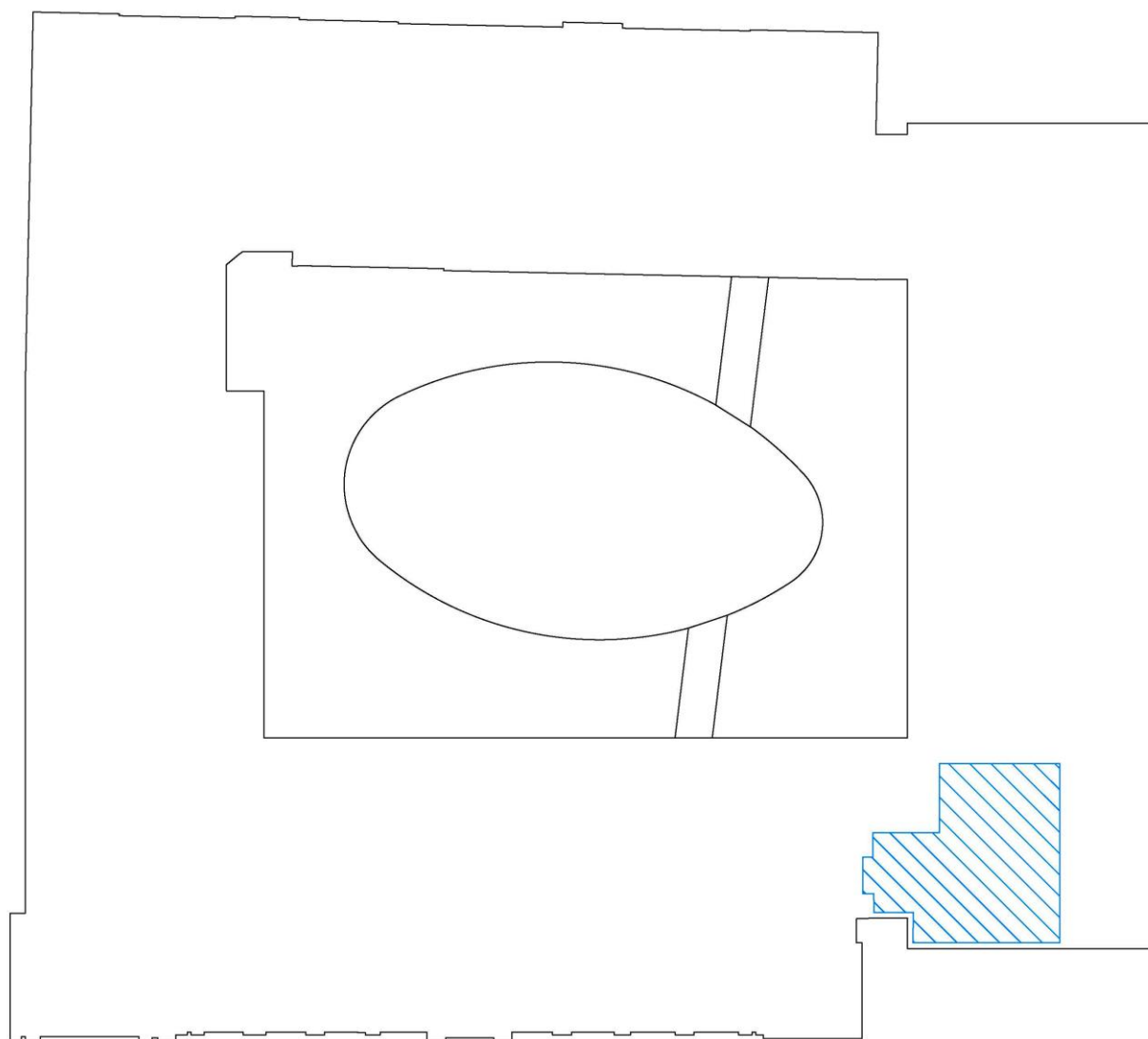
Kapittel 32 Victoria terrasse, Oslo

Plantegning Nordkvartalet 3. etasje. Omfang interiørfredning er markert med blå skravur. Opphavsrett: Statsbygg.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 32 Victoria terrasse, Oslo

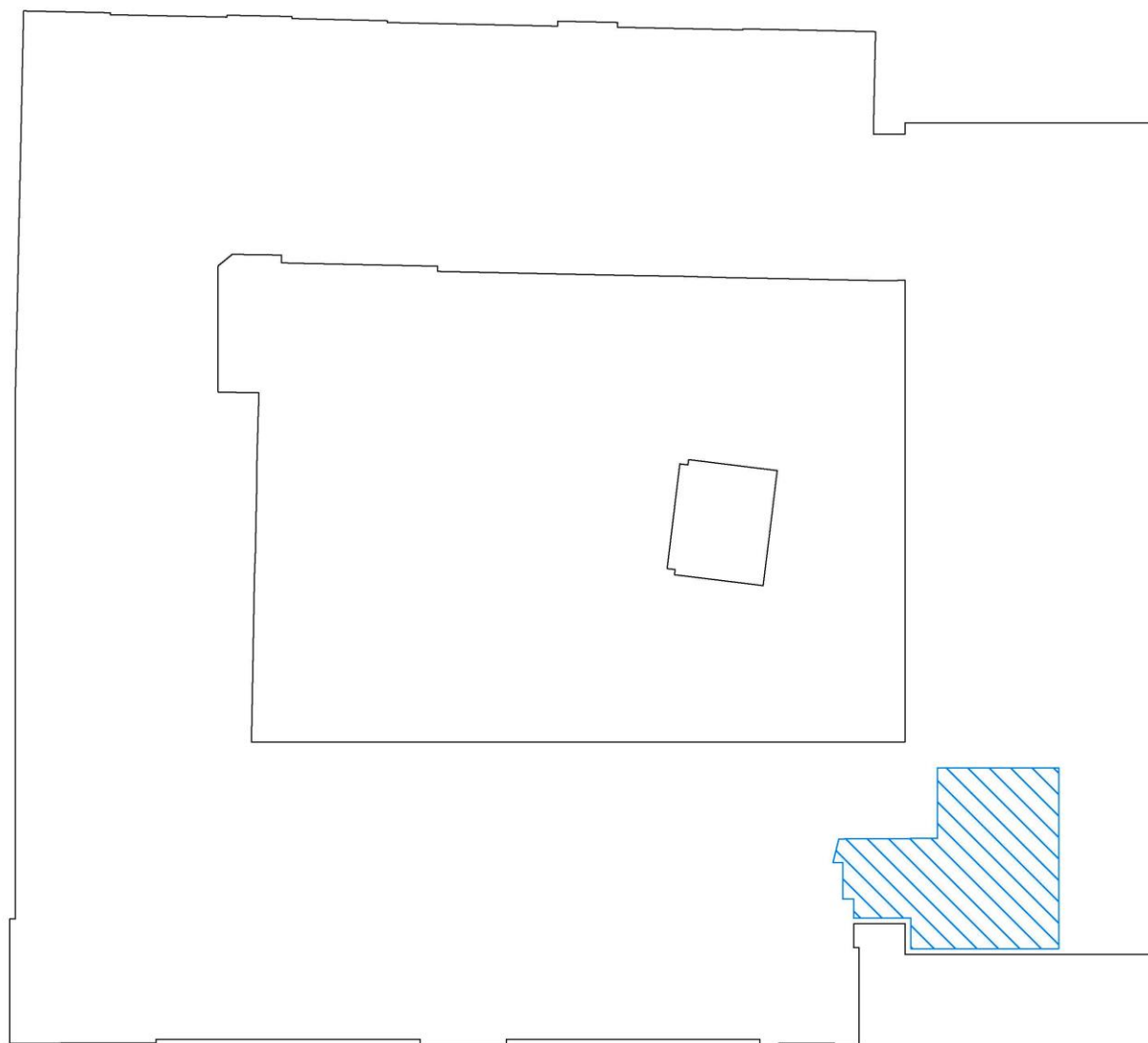

Plantegning Nordkvartalet 4. etasje. Omfang interiørfredning er markert med blå skravur. Opphavsrett: Statsbygg.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 32 Victoria terrasse, Oslo

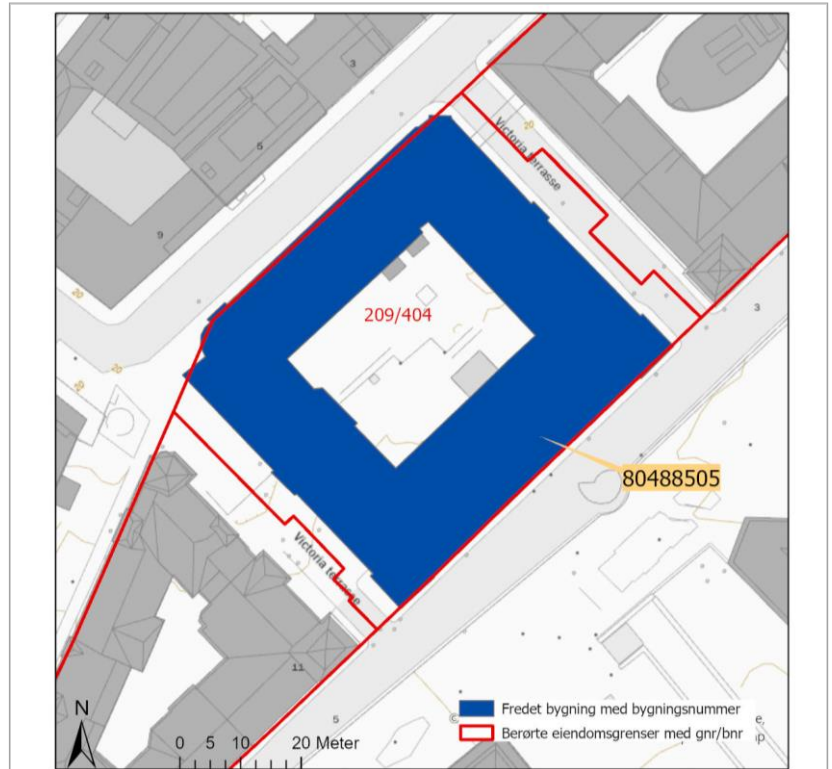
Plantegning Nordkvarartalet 5. etasje. Omfang interiørfredning er markert med blå skravur. Opphavsrett: Statsbygg.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 32 Victoria terrasse, Oslo

Victoria terrasse - Midtkvartalet

Bygningsnr.:	80488505
Gnr./bnr.:	209/404
Oppført:	1887 - 1890
AskeladdenID:	163380-2
Referanse til landsverneplan:	Bygning 40 Kompleks 61

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

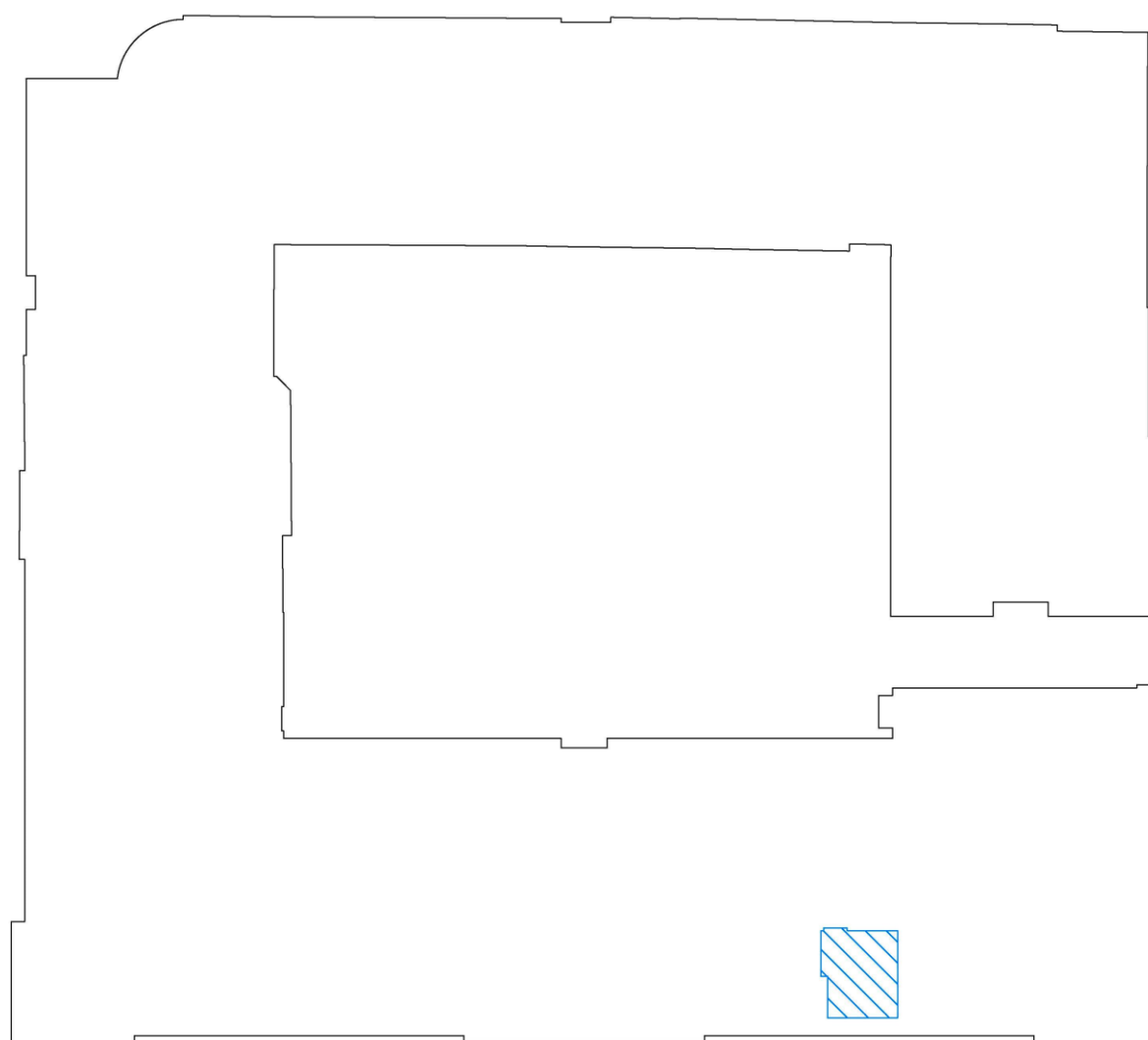
Kapittel 32 Victoria terrasse, Oslo

Fredning bygning

Omfang:	Fredningen omfatter Midtkvartalets eksteriør og deler av interiør. Fredningen av eksteriør omfatter ikke fasadene mot bakgården. Fredningen av interiør omfatter innvending hovedtrapp i støpejern ved byggingens hovedinngang i alle etasjer, samt de to cellene i kjelleren benyttet av Gestapo under andre verdenskrig. Fredningen inkluderer hovedelementer som opprinnelig konstruksjon, fasadekomposisjon, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, piper og detaljer som skilt og dekor mv. Fredningen av interiør omfatter opprinnelige overflatematerialer og fargebruk og opprinnelige interiørelementer som rekkverk. Omfanget av interiørfredningen er markert på plantegning. Se ellers forskriften § 32-3.
Formål:	Formålet med fredningen er å sikre Midtkvartalet i Victoria terrasse som et storslagent kvartal og del av et sammenhengende boligkompleks fra slutten av 1800-tallet og som en viktig ramme for deler av sentraladministrasjonens historie. Formålet er videre å bevare historien til Midtkvartalet som hovedkvarter for Gestapo og Stapo under andre verdenskrig. Formålet med fredningen er å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater. Formålet med fredningen av interiør er å opprettholde opprinnelig rominndeling med opprinnelige og eldre bygningsdeler, overflater og materialbruk, belysning, armaturer og detaljer, samt fast inventar.
Begrunnelse:	Midtkvartalet har høy arkitekturhistorisk verdi som del av Victoria terrasse. Det påkostede boligkomplekset fra slutten av 1800-tallet har også spilt en viktig rolle i sentraladministrasjonens historie. Midtkvartalet har historisk verdi som hovedkvarter for Gestapo og Stapo under andre verdenskrig, og som åsted for forhør og tortur av medlemmer av den norske motstandsbevegelsen. Her ble også holocaust i Norge planlagt og koordinert.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

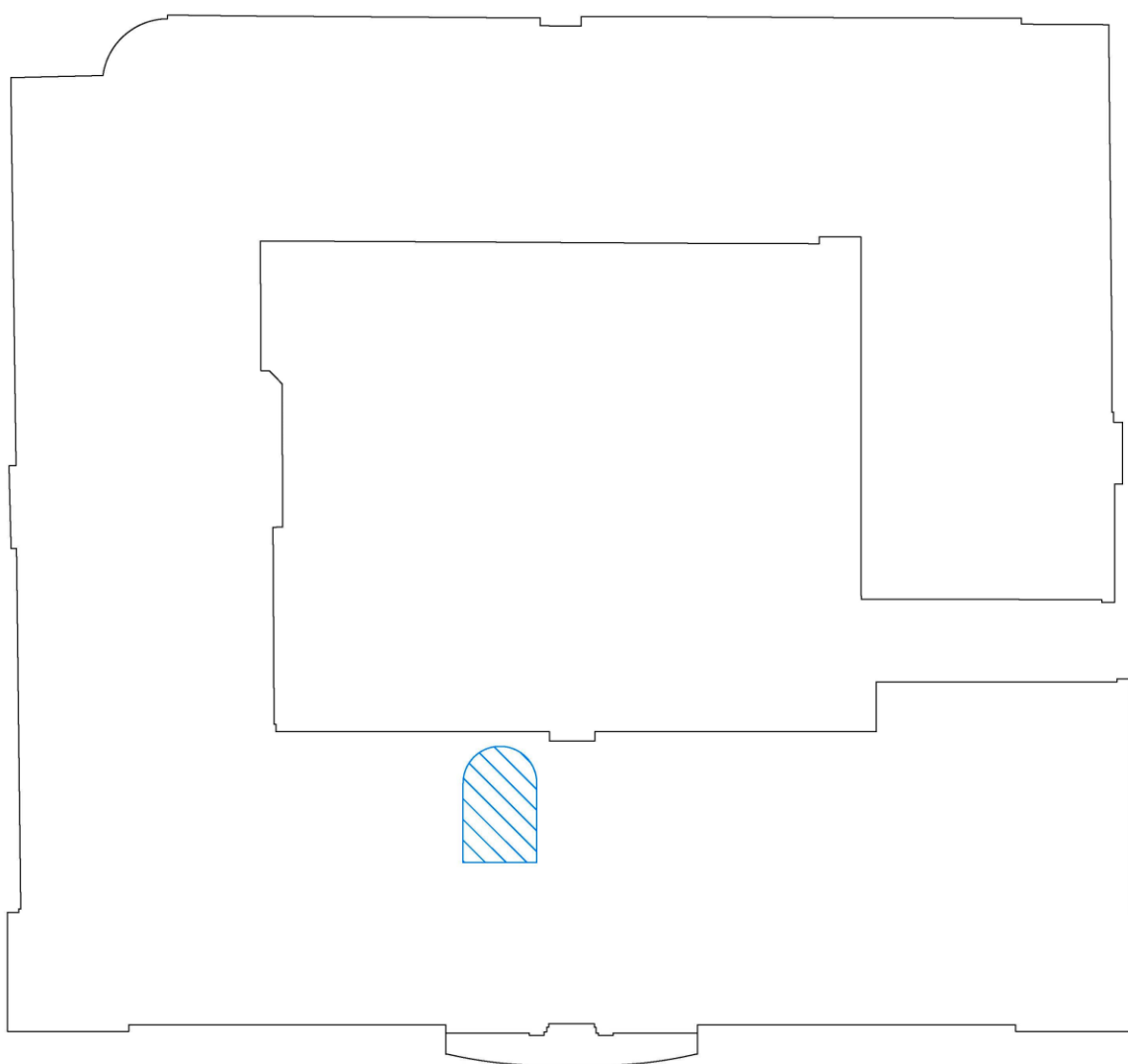
Kapittel 32 Victoria terrasse, Oslo

Plantegning Midtkvartalet kjelleretasje. Omfang interiofredning av celler er markert med blå skravur. Opphavsrett: Statsbygg.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 32 Victoria terrasse, Oslo

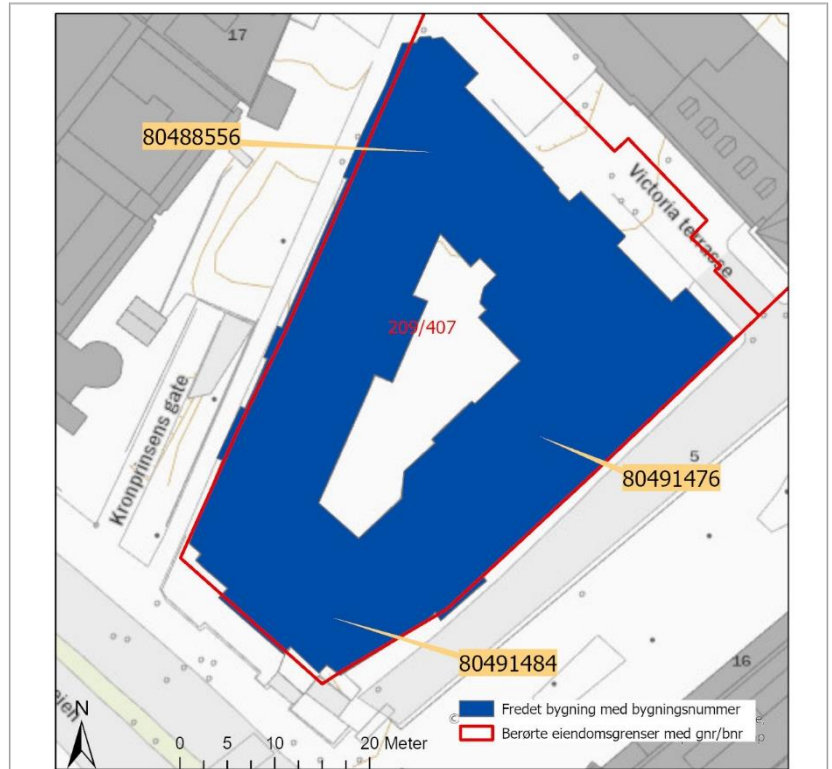
Plantegning Midtkvartalet. Omfang interiørfredning av hovedtrapp 1.-6. etasje er markert med blå skravur. Opphavsrett: Statsbygg.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 32 Victoria terrasse, Oslo

Victoria terrasse - Sydkvartalet

Bygningsnr.:	80488556, 80491484, 80491476
Gnr./bnr.:	209/407
Oppført:	1884 - 1885
AskeladdenID:	163380-3, 163380-4, 163380-5
Referanse til landsverneplan:	Bygning 46 Kompleks 61

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

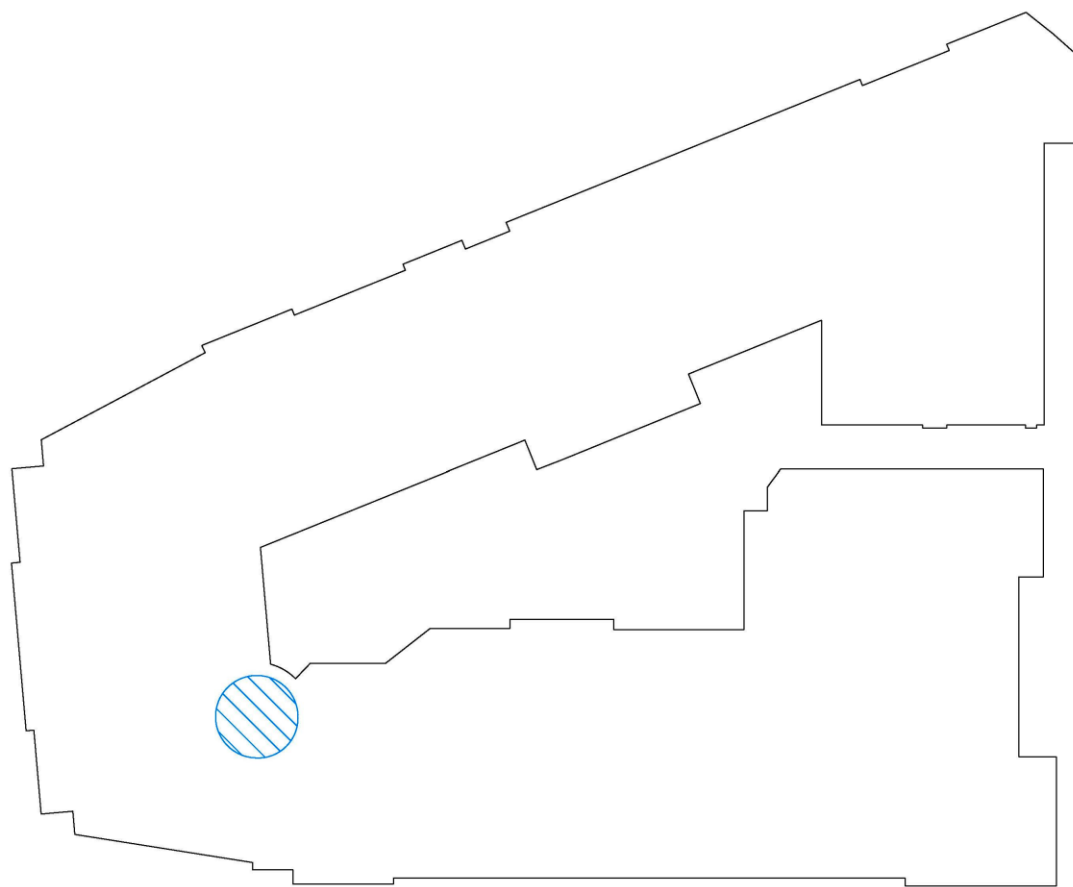
Kapittel 32 Victoria terrasse, Oslo

Fredning bygning

Omfang:	Fredningen omfatter Sydkvartalets eksteriør og deler av interiør. Fredning av interiør omfatter sirkelformet trapperom i bygningens sørøstlige del gjennom alle etasjer og Ibsens leilighet i 1. boligetasje. Fredningen inkluderer hovedelementer som opprinnelig konstruksjon, fasadekomposisjon, planløsning, materialbruk, overflatebehandling og bygningsdeler som vinduer, dører, gerikter, listverk, ildsteder, piper, og detaljer som skilt og dekor mv. Fredningen av interiør omfatter opprinnelige overflatematerialer og fargebruk og opprinnelige interiørelementer. Fast inventar som skap, ovner mv. er fredet som del av interiøret. Omfanget av interiørfredningen er markert på plantegning.
Formål:	Formålet med fredningen er å sikre Sydkvartalet i Victoria terrasse som et storslagent kvartal og del av et sammenhengende boligkompleks fra slutten av 1800-tallet og som en viktig ramme for deler av sentraladministrasjonens historie. Formålet med fredningen av Ibsens leilighet er å sikre kunstnerhjemmet til landets viktigste dramatiker og et eksempel på en av de fasjonable leilighetene i Victoria terrasse. Formålet med fredningen er å sikre hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen så som fasadeløsning, opprinnelige og eldre deler som dører og vinduer, samt materialbruk og overflater. Formål med fredning av interiør er å opprettholde opprinnelig rominndeling med opprinnelige og eldre bygningsdeler, overflater og materialbruk, belysning, armaturer og detaljer, samt opprinnelig fast inventar.
Begrunnelse:	Sydkvartalet har høy arkitekturhistorisk verdi som del av Victoria terrasse. Det påkostede boligkomplekset fra slutten av 1800-tallet har også spilt en viktig rolle i sentraladministrasjonens historie. Victoria terrasse hadde et stort antall leiligheter i størrelser fra ca. 70-500 m². Henrik og Susanna Ibsen leide en av de store leilighetene i Sydkvartalet fra 1891-1895. Ibsens leilighet hadde ni rom, og er et godt bevart eksempel på en av de største leilighetene i boligkomplekset. Romstrukturen i leiligheten er i hovedsak godt bevart. Den har stor verdi som eksempel på et kunstnerhjem til en internasjonalt kjent forfatter. Byggmester Solnes og Lille Eyolf ble skrevet her.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

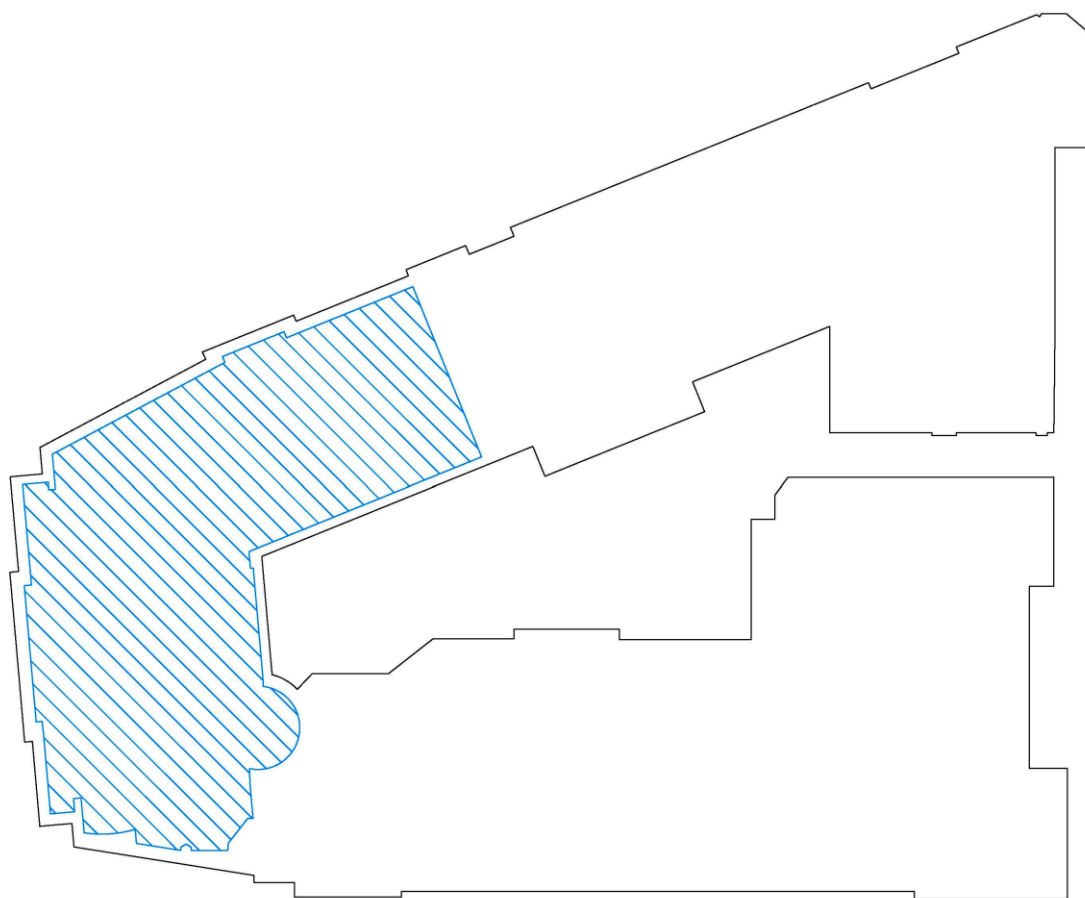
Kapittel 32 Victoria terrasse, Oslo

Plantegning Sydkvartalet. Omfang interiørfredning trapperom alle etasjer markert med blå skravur. Opphavsrett: Statsbygg.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer
Kapittel 32 Victoria terrasse, Oslo

Plantegning Sydkvartalet 1. boligetasje. Omfang interjørfredning Ibsens leilighet er markert med blå skravur. Opphavsrett: Statsbygg.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 32 Victoria terrasse, Oslo

Forhage 7. juni plass 1

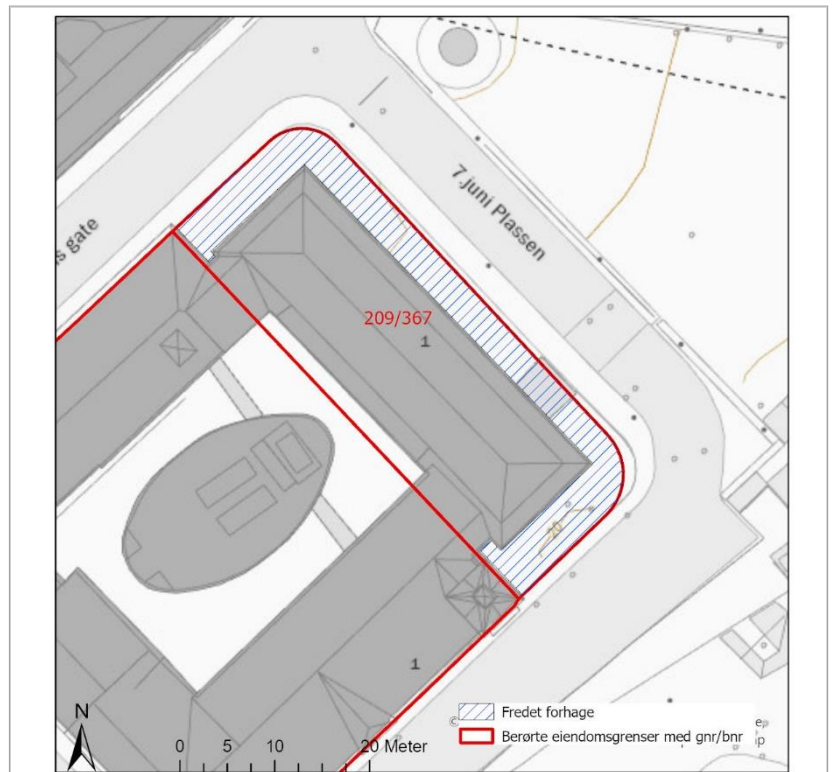
Bygningsnr.:

Gnr./bnr.: 209/367

Oppført: 1963

AskeladdenID: 163823-2

Referanse til landsverneplan: Kompleks 61

Fredning utomhus

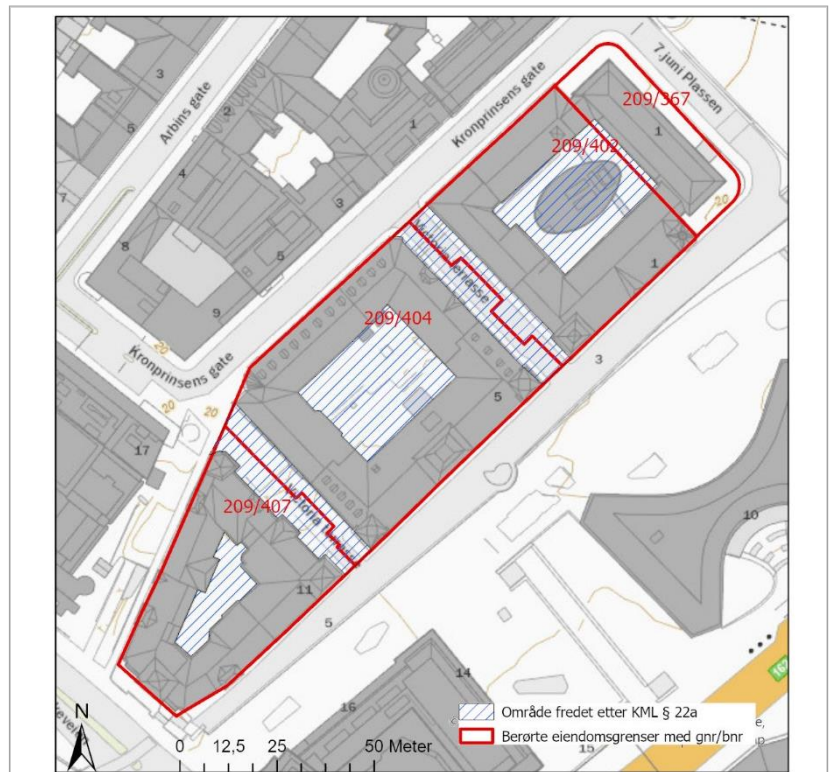
- Omfang:** Fredningen omfatter forhagen mot 7. juni plass 1 med terrasseringen, hovedelementer som grønnstruktur, samt konstruksjoner som murer, materialbruk og overflater. Fredningens avgrensning er markert med blå skravur på kart.
- Formål:** Formålet med fredningen av forhagen er å bevare den originale forhagen som integrert del av det arkitektoniske uttrykket til 1963-fløyen med terrassering som danner bed for beplantning og trær.
- Begrunnelse:** Forhagen har høy arkitektonisk verdi som integrert del av 1963-fløyen. Forhagen er en del av anleggets helhetlige arkitektur og Nordkvarartalets møte med 7. juni plass.

Forskrift om fredning av Statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 32 Victoria terrasse, Oslo

Utomhus

Bygningsnr.:	
Gnr./bnr.:	209/402, 404, 407
Oppført:	
AskeladdenID:	163380-7
Referanse til landsverneplan:	Kompleks 61

Fredning utomhus

Omfang:	Fredningen av utomhus omfatter bakgårdene i alle tre kvartalene og gatearealene mellom kvartalene. Fredningens avgrensning er markert med blå skravur på kart. Se ellers forskriftens § 32-3
Formål:	Formålet med fredningen av gatearealene er å sikre anleggets silhuett, åpenhet og relasjonen mellom hvert av kvartalene. Formålet med fredningen av bakgårder i Midt- og Nordkvartalet er å ivareta anleggets høyde og virkningen mot byen. Formålet med fredningen av bakgården i Sydkvartalet er å sikre det siste bevarte gårdsrommet i anlegget, som er en viktig del av anleggets karakter og opprinnelige arkitektoniske uttrykk.
Begrunnelse:	Uteområdet har kulturhistorisk verdi som del av anlegget Victoria terrasse. Bakgården i Sydkvartalet er lite endret og fremstår som et godt eksempel på de opprinnelige bakgårdene i boligkomplekset. Bakgårdene i Midt- og Nordkvartalet er svært endret, særlig på 1970-tallet skjedde det større endringer her. Bakgårdsbebyggelsen er fjernet og fasadelivet er flere steder blitt flyttet. Parallellgatene mellom kvartalene er viktige for opplevelsen av Victoria terrasse som et storslagent anlegg med en tydelig profil.